

WITTE DONDERDAG 2017

Ex. 12, 1-8 + 11-14; 1 Kor. 11, 23 - 26; Jo. 13, 1 - 15.

In buitengewoon eenvoudige tekenen vieren wij vanavond het heiligste van ons geloof, de meest intieme nabijheid van de Heer: met de voetwassing, en het breken en delen van brood. Zo wil Jezus ons nabij zijn op een begrijpelijke, niet mis te verstane manier. Hij wil laten zien dat het iets groots is elkaar te dienen. Heeft Hij het daarom gedaan? Heeft Hij de voeten van de leerlingen gewassen om hen les te geven in nederigheid? Ja, Hij heeft 'n voorbeeld willen geven. Maar het meest eigen motief van Jezus is toch wel waarschijnlijk dat Hij zich zelf gaf zoals Hij was. Zoals zijn natuur was en is: zich gevende, zich wegschenkende liefde. Jezus voert geen act op, Hij speelt geen toneel, Hij geeft ons geen lesje. Hij is zich zelf. Hij is volkomen zich zelf: zich gevend in toewijding in dienstbaarheid, in liefde. Zoals een moeder die zorgt voor haar kinderen. We weten allemaal uit ervaring: voor sommige dingen moeten we worden opgepord, hebben we een zetje nodig, andere doen we spontaan. Dat begint al met opstaan 's morgens. Voor de een 'n hele toer, iets dat iedere keer weer een zelfoverwinning, de ander ontwaakt monter, en

springt vrolijk de nieuwe dag tegemoet. Er zijn mensen die zich altijd behulpzaam tonen, die blij zijn als ze de handen uit de mouwen kunnen steken, en anderen die daar tegenop zien, of die zich geremd voelen. Moeders, ze houden allemaal van hun kinderen, maar de een zal ze het liefst om haar heen zien en onder haar vleugels koesteren, 'n ander gunt haar kind de ruimte en vindt haar vreugde erin te zien hoe het zich zelfstandig ontwikkelt. Jezus is vaderlijk en moederlijk tegelijk. Hij zendt de twaalf op missie met een grote opdracht tot aan de grenzen van de wereld, en zijn zorgen voor hen gaan die van een moeder te boven. Hij buigt zich voor hen in het stof en wast hen de voeten. Hij openbaart in zijn nederige dienstbaarheid de nederigheid van God. "Filippus, wie Mij ziet, ziet de Vader." Jezus toont hier spontaan hoe de Vader voor ons is. Hij knielt en wast de voeten van zijn leerlingen. In zo'n God mogen wij geloven. Deze God mogen wij liefhebben.

Het tweede teken dat wij vanavond vieren is dat van breken en delen. Wij hoorden bij Paulus: "Zelf heb ik immers van de Heer de overlevering ontvangen die Ik u op mijn beurt heb doorgegeven, dat de Heer Jezus in de nacht waarin Hij werd

overgeleverd, brood nam, en na gedankt te hebben het brak..." Ook de drie synoptische evangelies vermelden het breken van het brood. Voor de leerlingen van Emmaus is dit het teken waaraan zij de Heer herkennen. De christenen van Jerusalem waren ijverig in het breken van het brood (Hand. 2,42), ze braken het brood in een of ander huis (Hand. 2,46). Het breken van het brood heeft niet alleen 'n praktische reden: het is vooral 'n teken van samen delen in de éne gave van Christus, en één lichaam worden door de deelneming aan dit éne Brood. Vanzelfsprekend ontvangt ieder het met grote eerbied. Beroemd zijn de woorden van de hl. Cyrillus van Jerusalem (313-386) in een Paaspreek: "Als u nadert, nadert dan niet met uitgestrekte handen en ook niet met gespreide vingers. Maar maak van uw linkerhand een troon voor uw rechterhand, die de Koning gaat ontvangen. Ontvang dan het Lichaam van Christus in de holte van uw rechterhand en zeg daarbij: "Amen". Deze wijze van communiceren op de hand is in de vroege kerk in ere gebleven tot aan de Middeleeuwen toen de H. Hostie meer voorwerp van aanbidding werd dan van nuttiging. Alleen gewijde handen mochten haar aanraken. De

gelovigen ontvingen ons Heer geknield op een communiebank, met de handen onder een witte dwaal. Uit dat alles sprak ook een grote eerbied. In de orthodoxe liturgie krijgt de gelovige een klein stukje van het geconsacreerde Brood door de priester met een lepeltje in de mond gelegd, nadat hij het in de kelk heeft ingedoopt. Wie ter communie nadert doet dat uiteraard met eerbied. Men noemt de eigen doopnaam, waarna de priester zegt: "De dienaar, of de dienaress van God zo en zo ontvangt het kostbaar en heilig Lichaam en Bloed van onze Heer, God en Redder Jezus Christus tot vergeving van zonden en ten eeuwigen leven". Ook voor ons is het van belang is dat wij de Heer tegemoet treden met een oprecht geloof, met een diep respect, en met een vurige liefde. Dàt is echt te communie gaan: het mooiste wat ons kan overkomen. De liefdegave van Christus maakt ons één met God! Zo voldoen wij ook aan Jezus' grootste verlangen, dat zijn gelovigen één zijn zoals Hij en de Vader één zijn. Tot dat doel heeft Hij zijn liefdewerk volbracht, om dat te voltooien zet Hij het onder ons voort.